

คู่มือการประชุมวุฒิสภา

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คำนำ

ในกระบวนการการประชุมโดยทั่วไป นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ ๒ – ๓ ประการ กล่าวคือ ต้องมีสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม มีผู้ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม และอาจจะมีผู้ทำหน้าที่เลขานุการของที่ประชุมด้วย และนอกจากนี้ ยังต้องมีเรื่องหรือเนื้อหาสาระของเรื่องที่ประชุมจะพิจารณาหารือร่วมกัน โดยจัดไว้เป็นลำดับตั้งที่เรียกว่า “วาระการประชุม” แต่สำหรับในกระบวนการประชุมของรัฐสภา อันประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ที่ผลการประชุมหรือมติของที่ประชุม จะผูกพันหรือมีนัยสำคัญต่อกิจการบ้านเมืองโดยรวม รวมทั้งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีเครื่องมือสำหรับอำนวยความสะดวกให้เป็นที่ไปด้วย ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง และเครื่องมือดังกล่าวนั้นก็คือ “ข้อบังคับการประชุมสภา”

“ข้อบังคับการประชุมสภา” เปรียบเสมือนเป็นกฎ กติกา ที่ที่ประชุมของแต่ละสภาได้กำหนดหรือวางไว้ร่วมกัน เพื่อใช้ในการควบคุมและอำนวยความสะดวกให้เป็นที่ไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับได้ ดังนั้นในการบังคับใช้ข้อบังคับการประชุมสภา จึงต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ดังกล่าวเป็นสำคัญ แม้กล่าวโดยสภาว่า ข้อบังคับการประชุมสภา อาจมิใช่กฎหมายที่มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป แต่ก็มีนัยสำคัญและจำต้องได้รับการยอมรับนับถือจากสมาชิกของที่ประชุมเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการที่ที่ประชุมสภา จะใช้ข้อบังคับการประชุมสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะปฏิบัติตามลายลักษณ์อักษรที่ตราขึ้นในแต่ละข้อแล้ว ยังต้องคำนึงถึงธรรมเนียมปฏิบัติและประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชนด้วย

“คู่มือการประชุมวุฒิสภา” ฉบับนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่อยู่ในวงงานของวุฒิสภา ทั้งในฐานะสมาชิกแห่งสภา และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยอาศัยหลักกฎหมายจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมตลอดถึงแบบธรรมเนียมปฏิบัติของวุฒิสภาในอดีต เป็นแนวทางในการจัดทำ และในฐานะหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกการประชุมวุฒิสภา สำนักการประชุม จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “คู่มือการประชุมวุฒิสภา” ฉบับนี้ จะยังประโยชน์แก่วงงานวุฒิสภา ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจในกิจการงานของวุฒิสภา ตามสมควร

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
องค์ประชุม	๑
การร้องขอให้ประชุมลับ	๑
การเสนอญัตติ	๒
- ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ	๒
- ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ	๓
การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติและการถอนญัตติ	๖
การถอนชื่อ	๖
ญัตติตกไป	๖
- เหตุที่ทำให้ญัตติตกไป	๖
การเสนอญัตติซ้อนญัตติ	๗
การอภิปราย	๘
- ลำดับการอภิปราย	๘
การให้หยุดอภิปราย	๘
การยุติการอภิปราย	๙
การปิดอภิปราย	๙
การอภิปรายสรุป	๙
การประท้วง	๑๐
- กรณีที่จะประท้วงได้	๑๐
- วิธีการประท้วง	๑๐
- การดำเนินการเมื่อมีการประท้วง	๑๐
การลงมติ/การออกเสียงลงคะแนน	๑๐
- การลงคะแนนโดยเปิดเผย	๑๐
- วิธีการลงคะแนนโดยเปิดเผย	๑๐
- การลงคะแนนลับ	๑๑
- วิธีการลงคะแนนลับ	๑๑
ลำดับการลงมติ	๑๒
การขอให้นับคะแนนเสียงใหม่	๑๒
คะแนนเสียง	๑๒
- คะแนนเสียงข้างมาก	๑๒
- คะแนนเสียงตามเกณฑ์ที่ข้อบังคับการประชุมกำหนด	๑๓

การลงมติในญัตติที่ไม่มีผู้คัดค้าน	๑๔
การเลือกตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา	๑๔
การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ	๑๔
กระทู้ถามในที่ประชุมสภา	๑๕
- หลักเกณฑ์การถามและการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมสภา	๑๕
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา	๑๖
- ระยะเวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	๑๖
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	๑๗
- ขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	๑๗
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง	๑๘
- ผลการพิจารณาลงมติร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง	๑๘
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สอง	๑๙
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองโดยกรรมการเต็มสภา	๑๙
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง	๑๙
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองของที่ประชุมวุฒิสภา	๒๐
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม	๒๐
การพิจารณาพระราชกำหนด	๒๑
- ผลการพิจารณาพระราชกำหนด	๒๑
การฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุม	๒๒
การงดใช้ข้อบังคับการประชุม	๒๒
- ผู้มีสิทธิเสนอ	๒๒
- ลักษณะการของงดใช้ข้อบังคับ	๒๒
- เงื่อนไขให้งดใช้ข้อบังคับ	๒๓
การตีความข้อบังคับการประชุม	๒๓
- ผู้มีสิทธิเสนอ	๒๓
- ผลของการตีความ	๒๓
สงวนคำแปรญัตติและสงวนความเห็น	๒๓

ภาคผนวก

- ตัวอย่างแบบการเสนอญัตติทั่วไปหรือญัตติธรรมดา
- ตัวอย่างแบบการเสนอญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภากระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ
- ตัวอย่างแบบการเสนอญัตติขอให้ตั้งคณะกรรมการสามัญ (วิสามัญ) เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ
- ตัวอย่างแบบแปรญัตติ
- ตัวอย่างแบบขอถอนญัตติ (ก่อนบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม)
- ตัวอย่างแบบขอถอนญัตติ (บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว)
- ตัวอย่างแบบขอแก้ไขเพิ่มเติมญัตติ (ก่อนบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม)
- ตัวอย่างแบบขอถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ (ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม)
- ตัวอย่างแบบขอถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ (บรรจุระเบียบวาระการประชุมแล้ว)
- ตัวอย่างแบบขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญัตติ (ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม)
- ตัวอย่างแบบขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญัตติ (บรรจุระเบียบวาระการประชุมแล้ว)
- ตัวอย่างแบบมอบหมายให้ชี้แจงญัตติแทน
- ตัวอย่างแบบมอบหมายให้ชี้แจงคำแปรญัตติแทน
- ตัวอย่างแบบการตั้งกระทู้ถามด่วน
- ตัวอย่างแบบการตั้งกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
- ตัวอย่างแบบการตั้งกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา
- ตัวอย่างแบบการขอถอนกระทู้ถาม
- แผนภูมิแสดงขั้นตอนกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
- แผนภูมิแสดงขั้นตอนกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา
- แผนภูมิแสดงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา
- แผนภูมิแสดงการพิจารณาพระราชกำหนด

- สถานที่ติดต่อสำนักงานประชุม
- ภารกิจการให้บริการ
- เบอร์โทรศัพท์

องค์ประชุม

การประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีการพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถามต้องมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๒๖

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๙

การร้องขอให้ประชุมลับ

การประชุมวุฒิสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่อาจมีการประชุมลับได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ผู้มีสิทธิร้องขอให้ประชุมลับ ได้แก่

๑. คณะรัฐมนตรี

๒. สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

หมายเหตุ

๑. เมื่อมีการร้องขอดังกล่าวข้างต้น ให้ดำเนินการประชุมลับได้ โดยไม่ต้องมีการขอมติจากที่ประชุม

๒. เมื่อมีการประชุมลับ

- ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภา หรือ ณ ที่ใดในระหว่างที่จะฟังการประชุมได้ ได้แก่ สมาชิก รัฐมนตรี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

- ใ้งดการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียงหรือวิทยุกระจายเสียง และหรือวิทยุโทรทัศน์

- ห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้น การบันทึกของวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๓

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๓

การเสนอญัตติ

ญัตติมี ๒ ประเภท คือ

- ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ
- ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ

ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ได้แก่

๑. ญัตติทั่ว ๆ ไป (ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน)
๒. ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติให้รัฐมนตรีผู้ใดเข้าร่วมประชุมในเรื่องใดในที่ประชุมวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๗๗ ของรัฐธรรมนูญ (ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน)
๓. ญัตติขอให้คณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่ง หรือญัตติขอให้วุฒิสภاتั้งคณะกรรมการการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา (ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน)
๔. ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติว่า กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ตามมาตรา ๒๑๔ ของรัฐธรรมนูญ (ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน)
๕. ญัตติขอให้ตีความข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน)
๖. ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน)
๗. ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่มีการลงมติ (สมาชิกวุฒิสภาจำนวน ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเข้าชื่อเสนอญัตติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๑)
๘. ญัตติขอให้ประชุมลับ (สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาร้องขอ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓)
๙. ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่ง (สมาชิก วุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเข้าชื่อร้องขอ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๔ วรรคสอง)
๑๐. ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ (ไม่ต้องมีผู้รับรอง)

หมายเหตุ ญัตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ผู้เสนอและผู้รับรองต้อง ลงลายมือชื่อทำญัตติที่เสนอ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๗๗ และ
มาตรา ๒๗๔ วรรคสอง

ข้อบังคับ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ ข้อ ๓๙ ข้อ ๑๘๒ วรรคสอง
ข้อ ๑๘๔

ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ ได้แก่

๑. ญัตติขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
๒. ญัตติขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
๓. ญัตติขอให้มีมติให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือแต่บางส่วน แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้
๔. ญัตติขอให้มีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุม
๕. ญัตติขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
๖. ญัตติขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน
๗. ญัตติขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณาหรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น
๘. ญัตติขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
๙. ญัตติขอให้เลื่อนการปรึกษา
๑๐. ญัตติขอให้ปิดอภิปราย
๑๑. ญัตติขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา
๑๒. ญัตติขอให้กำหนดวิธีการออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยหรือลับ โดยวิธีอื่นที่มีใช้การใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน
๑๓. ญัตติที่ประธานของที่ประชุมอนุญาตตามที่เห็นสมควร
๑๔. ญัตติขอให้การออกเสียงลงคะแนนกระทำเป็นการลับ
๑๕. ญัตติขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่
๑๖. ญัตติขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยกรรมการเต็มสภา
๑๗. ญัตติขอให้งดใช้ข้อบังคับการประชุมข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี
๑๘. ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมายเหตุ

๑. ญัตติตามข้อ ๑ – ๑๓ ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน
๒. ญัตติตามข้อ ๑๔ – ๑๗ ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน
๓. ญัตติตามข้อ ๑๘ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

๔. ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุม

๕. ญัตติที่ข้อบังคับการประชุมกำหนดว่าไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ จะเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือก็ได้

ข้อบังคับฯ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๖ ข้อ ๖๖ ข้อ ๗๔ ข้อ ๑๔๐ ข้อ ๑๘๑

การเสนอญัตติ

ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ

ต้องมีผู้รับรอง

ไม่น้อยกว่า ๕ คน

- ญัตติทั้งหลายให้เสนอล่วงหน้า เป็นหนังสือต่อประธานวุฒิสภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน เว้นแต่ข้อบังคับ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน

- ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา คณะใดคณะหนึ่ง หรือญัตติขอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษา เรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจของวุฒิสภา
- ญัตติขอให้ตีความข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน

- ญัตติขอให้วุฒิสภามีมติว่ากรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภามาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ
- ญัตติขอให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ญัตติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

- ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้คณะรัฐมนตรี แถลงข้อเท็จจริง หรือชี้แจงปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน
- ราชการแผ่นดิน โดยไม่มีการลงมติ
- ญัตติขอให้ประชุมลับ
- ญัตติขอให้มัตติให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่ง

ต้องมีผู้รับรอง

ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน

- ญัตติขอให้ออกเสียงลงคะแนนลับ
- ญัตติขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่
- ญัตติขอให้พิจารณาร่าง พ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญโดยรัฐธรรมนูญโดยกรมการเดิมสภา
- ญัตติขอให้งดใช้ข้อบังคับการประชุมข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วน
- เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี

ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ

ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน

- ญัตติขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
- ญัตติขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
- ญัตติขอให้มัตติให้จตรายงานการประชุมลับ
- ญัตติขอให้มัตติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สาธารณะของแผ่นดินที่มีการกล่าวหรือปรากฏในการประชุม
- ญัตติขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใช้ร่าง พ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ
- ญัตติขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณาพร้อมกัน
- ญัตติขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณาพิพากษา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
- ญัตติขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- ญัตติขอให้เลื่อนการปรึกษา
- ญัตติขอให้ปิดอภิปราย
- ญัตติขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา
- ญัตติเสนอวิธีการออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยหรือลับโดยวิธีอื่นที่มีใช้การใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน
- ญัตติที่ประธานของที่ประชุมอนุญาตตามที่เห็นสมควร

การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติและการถอนญัตติ

ผู้เสนอญัตติจะขอแก้ไขเพิ่มเติมหรือถอนญัตติที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้สมาชิกแล้วได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อบังคับฯ ข้อ ๔๗

การถอนชื่อ

การถอนชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใดหรือจากการเป็นผู้รับรองจะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว จะถอนชื่อได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อบังคับฯ ข้อ ๔๘

ญัตติตกไป

เหตุที่ทำให้ญัตติตกไป

๑. ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงระเบียบวาระพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภา หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

๒. ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

หมายเหตุ

๑. การมอบหมายให้ชี้แจงญัตติใดหรือคำแปรญัตติใดแทน ต้องมอบแก่สมาชิก และทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานของที่ประชุม

๒. ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ประธานวุฒิสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ข้อบังคับฯ ข้อ ๔๔ ข้อ ๕๐ ข้อ ๕๑

การเสนอญัตติซ้อนญัตติ

เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติใดอยู่ ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่น นอกจากญัตติดังต่อไปนี้

๑. ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
๒. ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน
๓. ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการธิการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น
๔. ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
๕. ขอให้เลื่อนการปรึกษา
๖. ขอให้ปิดอภิปราย
๗. ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

หมายเหตุ

๑. การเสนอญัตติตามข้อ ๓ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอญัตติอื่นดังกล่าวข้างต้นอีก
๒. ญัตติตามข้อ ๖ และข้อ ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน
๓. ญัตติตามข้อ ๗ ห้ามมิให้เสนอในกรณีต่อไปนี้
 - (๑) ในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน
 - (๒) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
 - (๓) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 - (๔) ในการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
 - (๕) ในการพิจารณาและมีมติให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง

ข้อบังคับฯ ข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ ข้อ ๔๓

การอภิปราย

ลำดับการอภิปราย

๑. ในการพิจารณาญัตติทั่วไป ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติ ถ้ามีผู้เสนอญัตติหลายคน ให้ประธานของที่ประชุมอนุญาตให้ใช้สิทธิอภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว
 ๒. เมื่อผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปรายอีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้
 ๓. การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้านสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องสลับและมีให้นำเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด
 ๔. ในกรณีที่ผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติ หรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย
- หมายเหตุ**
๑. การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อย วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น หรือใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น
 ๒. ห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่าน หรือนำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุมวุฒิสภา เว้นแต่ประธานของที่ประชุมจะอนุญาต แต่สามารถเขียนคำอภิปรายของตนและอ่านคำอภิปรายนั้นได้
 ๓. ห้ามมิให้แสดงกิริยาหรือใช้วาจาที่ไม่สุภาพ ใสร้าย หรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิก หรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อบังคับฯ ข้อ ๕๒ ข้อ ๕๓ ข้อ ๕๔ ข้อ ๕๕

การให้หยุดอภิปราย

ผู้อภิปรายจะต้องหยุดอภิปราย เมื่อประธานของที่ประชุมให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือยื่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที

ข้อบังคับฯ ข้อ ๖๓

การยุติการอภิปราย

การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

๑. เมื่อประธานของที่ประชุมเห็นว่าได้อภิปรายพอสมควรแล้ว
๒. ไม่มีผู้ใดอภิปราย
๓. ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ปิดอภิปราย
๔. ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อบังคับฯ ข้อ ๕๖ ข้อ ๕๙

การปิดอภิปราย

สามารถกระทำได้โดย

๑. สมาชิกเสนอญัตติให้ปิดอภิปราย โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน
๒. ในกรณีที่ประธานของที่ประชุมพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว อาจขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อบังคับฯ ข้อ ๓๕ ข้อ ๖๐

การอภิปรายสรุป

เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีกนอกจากในกรณีที่ที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน อภิปรายสรุปได้อีกครั้งหนึ่ง เป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติ

ข้อบังคับฯ ข้อ ๖๑

การประท้วง

กรณีที่จะประท้วงได้

๑. เมื่อมีการฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุม (เช่น เรื่องที่อภิปรายไม่อยู่ในประเด็น หรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังพิจารณาอยู่ มีผู้อภิปรายฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือ ออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น ฯลฯ)
๒. เมื่อมีการอภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่สมาชิกผู้ใด

วิธีการประท้วง

สมาชิกผู้ใดประสงค์จะประท้วงให้ยืนและยกมือขึ้นพันศีรษะ

การดำเนินการเมื่อมีการประท้วง

๑. ประธานต้องให้โอกาสผู้ประท้วงชี้แจง
๒. เมื่อผู้ประท้วงชี้แจงแล้ว ให้ประธานวินิจฉัยว่ามีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่มีการประท้วงหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานให้ถือเป็นเด็ดขาด
๓. ในกรณีที่ประธานวินิจฉัยว่ามีการฝ่าฝืนข้อบังคับ ถ้าประธานสั่งให้ผู้อภิปรายถอนคำพูดผู้นั้นต้องถอนคำพูดตามคำสั่งของประธาน

หมายเหตุ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนเอง แม้ไม่มีผู้ประท้วง

ข้อบังคับฯ ข้อ ๕๗

การลงมติ/การออกเสียงลงคะแนน

การลงคะแนนโดยเปิดเผย

โดยหลักแล้วการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่ในกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับการประชุมกำหนดให้ต้องลงคะแนนลับ

วิธีการลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด และให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

ข้อยกเว้น

สมาชิกสามารถเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน ให้ลงคะแนนโดยวิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้ได้ ถ้าที่ประชุมอนุมัติ คือ

(๑) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว และให้สมาชิกลงลายมือชื่อ และหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ในบัตรลงคะแนนด้วย

(๒) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานของที่ประชุมกำหนด

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควร

ข้อบังคับฯ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗

การลงคะแนนลับ

การออกเสียงลงคะแนนในกรณีต่อไปนี้ ให้กระทำการลับ

(๑) เมื่อสมาชิกเสนอญัตติให้มีการลงคะแนนลับโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน

(๒) การออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใด

(๓) การออกเสียงลงคะแนนถอดถอนให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงออกจากตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

หมายเหตุ กรณีตาม (๑) ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกในที่ประชุม ก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

วิธีการลงคะแนนลับ

ให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้ ทั้งนี้แล้วแต่ที่ประชุมจะกำหนด

(๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

(๒) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย (/) ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (O)

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานจะได้สั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน ส่วนการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๒) ให้ประธานเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕ คน เป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๕๖ วรรคสี่ มาตรา ๓๐๗ วรรคหนึ่ง

ข้อบังคับฯ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๘

ลำดับการลงมติ

ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวเป็นเหตุให้การลงคะแนนและการนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อบังคับฯ ข้อ ๗๐

การขอให้นับคะแนนเสียงใหม่

การขอให้นับคะแนนเสียงใหม่ จะกระทำได้เมื่อ

- สมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน

ข้อยกเว้น

ถ้าคะแนนเสียงมีความต่างกันเกินกว่าสิบคะแนน จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่มิได้

หมายเหตุ

(๑) เป็นเอกสิทธิ์ของผู้เสนอให้นับคะแนนเสียงใหม่ โดยไม่ต้องถามมติที่ประชุม

(๒) ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีของการลงคะแนนโดยเปิดเผย ตามข้อ ๖๕ หรือการลงคะแนนลับ ตามข้อ ๖๖ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับกำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

(๓) ถ้ามีการลงคะแนนโดยวิธีเรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนแล้ว จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกไม่ได้

ข้อบังคับฯ ข้อ ๗๔

คะแนนเสียง

คะแนนเสียงข้างมาก

โดยหลักแล้วการลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาใดให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับการประชุมจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

คะแนนเสียงข้างมาก หมายถึง

๑. ถ้าความเห็นของที่ประชุมมี ๒ ฝ่าย เสียงข้างมากได้แก่ คะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า

๒. ถ้าความเห็นของที่ประชุมมีเกิน ๒ ฝ่าย เสียงข้างมากได้แก่ คะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

หมายเหตุ การออกเสียงชี้ขาดของประธานในที่ประชุม ให้กระทำโดยเปิดเผย โดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๒๖ และวรรคสอง

ข้อบังคับฯ ข้อ ๖๕

คะแนนเสียงตามเกณฑ์ที่ข้อบังคับการประชุมกำหนด

๑. การเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภา ในกรณีที่มีการเสนอชื่อมากกว่า ๒ ชื่อ ผู้ที่ได้รับเลือกต้องได้คะแนนสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม แต่ถ้าผู้ใดได้คะแนนสูงสุดมีคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

- ถ้ามีผู้ใดได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และผู้ใดได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ใดได้คะแนนสูงสุดสองลำดับนั้นมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ
- ถ้ามีผู้ใดได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ใดได้คะแนนสูงสุดนั้นมาให้สมาชิกลงคะแนน หรือ

- ถ้ามีผู้ใดได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกหนึ่งคน และมีผู้ใดได้คะแนนสูงสุดลำดับที่สองเกินกว่าหนึ่งคน ให้นำชื่อผู้ใดได้คะแนนสูงสุดลำดับแรกและลำดับที่สองทุกคนนั้นมาให้สมาชิกลงคะแนน ทั้งนี้ ให้ผู้ใดได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๖ และข้อ ๗

๒. การลงมติเห็นชอบในข้อบังคับข้อใดทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เฉพาะกรณี ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภา ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๘๑

๓. การลงมติวินิจฉัยกรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับการประชุม ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๘๒

การลงมติในญัตติที่ไม่มีผู้คัดค้าน

ญัตติที่ไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานของที่ประชุมถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น แต่กรณีเช่นนี้มีให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับการประชุมกำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

ข้อบังคับฯ ข้อ ๗๕

การเลือกตั้งคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา

๑. ให้ที่ประชุมวุฒิสภاتั้งคณะกรรมการการสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกิน ๓๐ คน
๒. ให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความจำนงโดยยื่นต่อคณะกรรมการการสามัญตามแบบที่กำหนด เพื่อที่จะดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการการสามัญได้ไม่เกิน ๒ คณะ
๓. ให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการการสามัญ

ข้อบังคับฯ ข้อ ๗๘

การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ

๑. สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้ครั้งละหนึ่งชื่อ โดยจะเสนอชื่อผู้ที่เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกก็ได้
๒. ในการเสนอชื่อนั้น จะต้องมีส่วนสมัครรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน
๓. ในการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตั้ง
๔. การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการให้เป็นไปตามวิธีที่ประธานของที่ประชุมกำหนด

หมายเหตุ สำหรับคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาและคณะกรรมการสามัญ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ข้อบังคับการประชุมได้กำหนดวิธีการเลือกตั้งกรรมการไว้โดยเฉพาะ ในข้อ ๘๐ ข้อ ๑๐๑ และข้อ ๑๐๒

ข้อบังคับฯ ข้อ ๘๑

กระทู้ถามในที่ประชุมสภา

สมาชิกวุฒิสภาทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับ ความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

ในที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อตั้งกระทู้ถามในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีผู้ใดให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นต้องเข้าร่วมประชุมวุฒิสภาเพื่อตอบ กระทู้ถามในเรื่องนั้นด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ทำให้ไม่อาจตอบกระทู้ถาม แต่ต้องแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบก่อนหรือในวันประชุมวุฒิสภา

หลักเกณฑ์การถามและการตอบกระทู้ถาม

๑. กระทู้ถามเป็นเรื่องเฉพาะตัว ผู้ตั้งกระทู้ถามต้องเป็นผู้ถามด้วยตนเอง จะมอบให้ผู้อื่นถามแทนหรือสมาชิกคนอื่นจะร่วมซักถามด้วยไม่ได้

๒. ในการซักถามอาจชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น แต่จะต้องไม่มีลักษณะเป็นทำนองอภิปราย

๓. นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบกระทู้ถาม เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่โดยมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามนั้นได้

๔. รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมวุฒิสภา หรือแจ้งล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรยื่นต่อประธานวุฒิสภา และต้องกำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

๕. กระทู้ถามเรื่องหนึ่งเมื่อรัฐมนตรีได้ตอบกระทู้ถามแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานอนุญาติให้ซักถามได้

๖. ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามเมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งในที่ประชุมสภาหรือทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานวุฒิสภา เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๙ ข้อ ๑๖๐ ข้อ ๑๖๖ ข้อ ๑๖๗ ข้อ ๑๖๘ และข้อ ๑๖๙

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา

วุฒิสภามีอำนาจในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๕๖

ระยะเวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

๑. กรณีเป็นร่างพระราชบัญญัติไม่เกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายในหกสิบวัน

๒. กรณีเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน

โดยเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา และนับระยะเวลาเฉพาะวันที่อยู่ในสมัยประชุม

อย่างไรก็ตาม วุฒิสภามีมติขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ไม่เกี่ยวกับการเงินและร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงินออกไปเป็นกรณีพิเศษได้ แต่ไม่เกินสามสิบวัน

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๕๖

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๒

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของวุฒิสภามีการพิจารณาเป็นสามวาระเช่นเดียวกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๖ ส่วนที่ ๗ การตราพระราชบัญญัติมาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไว้เป็นการเฉพาะแตกต่างจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การแถลงหรือชี้แจงประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่ง ประธานวุฒิสภาอาจอนุญาตให้ผู้แทนคณะรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นแถลงหรือชี้แจงประกอบการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภาก็ได้

๒. การพิจารณาลงมติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่ง ให้วุฒิสภาลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

๓. การออกเสียงลงมติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบในการที่จะให้ออกใช้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

๔. ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้ตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ในการลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

๕. การออกเสียงมติในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อมิให้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๑ ต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ และ มาตรา ๑๕๑

ข้อบังคับ ข้อ ๑๒๙ ข้อ ๑๓๐ ข้อ ๑๓๑ และข้อ ๑๓๒

ขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา มีลักษณะทำนองเดียวกันกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในสภาผู้แทนราษฎร กล่าวคือ มีการพิจารณาเป็นสามวาระตามลำดับดังนี้

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง

เป็นการพิจารณาเพื่อลงมติว่าจะรับร่างฯ ไว้พิจารณาหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร การพิจารณาในวาระนี้มีขั้นตอนการพิจารณาโดยลำดับ ดังนี้

๑. เลขธิการวุฒิสภาอ่านบันทึกหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ แต่หากเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เสนอ ให้ผู้แทนของประชาชนที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นผู้ชี้แจงหลักการของร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุม

๒. ประธานของที่ประชุมจะเปิดโอกาสให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยผู้ที่มีความประสงค์จะอภิปรายต้องยกมือขึ้นพ้นศีรษะ และเมื่อประธานวุฒิสภาได้เรียกชื่อสมาชิกผู้นั้นเพื่อให้โอกาสในการอภิปรายจึงจะอภิปรายได้

๓. ถ้ารัฐมนตรีผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินั้น หรือรัฐมนตรีผู้ที่ได้รับมอบหมายอยู่ในที่ประชุม และมีความประสงค์จะตอบชี้แจงคำถามหรือข้อสงสัยจากการอภิปรายของสมาชิกประธานของที่ประชุมก็จะอนุญาต

๔. การอภิปรายในวาระที่หนึ่งเป็นอันยุติ เมื่อ

- สมาชิกผู้ที่มีความประสงค์จะอภิปรายได้อภิปรายครบหมดทุกคนแล้ว
 - ประธานของที่ประชุมพิจารณาเห็นว่าได้มีการอภิปรายกันพอสมควรแล้ว และได้ถามที่ประชุมว่าสมควรปิดอภิปรายหรือไม่ และที่ประชุมเห็นสมควรปิดการอภิปราย
 - สมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองถูกต้องให้ปิดอภิปรายและที่ประชุมเห็นชอบ
- ต่อจากนั้นประธานของที่ประชุมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะรับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

ผลการพิจารณาลงมติร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง

๑. ถ้าที่ประชุมลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ถือว่าวุฒิสภาได้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

๒. ถ้าที่ประชุมลงมติรับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ที่ประชุมจะพิจารณาต่อไปในวาระที่สอง

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๔๗

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๓๗ ข้อ ๑๓๘ และข้อ ๑๓๙

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สอง

การพิจารณาในวาระที่สองนี้ ที่ประชุมอาจมีมติให้พิจารณาโดยคณะกรรมการ
ที่สภาตั้งหรือกรรมการเต็มสภา

๑. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองโดยกรรมการเต็มสภา

- จะมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองโดยกรรมการเต็มสภา เมื่อ
 - (๑) คณะรัฐมนตรีร้องขอและที่ประชุมอนุมัติ หรือ
 - (๒) มีสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคนและที่ประชุมอนุมัติ
- การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมการ
และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมารวมกันไป โดยถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุม
ประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานของคณะกรรมการด้วย
- ในการพิจารณาของกรรมการเต็มสภาไม่มีการแปรญัตติ เพราะถือว่าสมาชิก
ทุกคนเป็นกรรมการ จึงมีสิทธิเสนอขอแก้ไขในฐานะที่เป็นกรรมการได้อยู่แล้ว
- ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น ที่ประชุม
จะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติก็ได้

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๐

๒. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง

ในกรณีที่วุฒิสภามีมติให้พิจารณาโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง กล่าวคือ เป็นการส่ง
ร่างพระราชบัญญัตินั้นให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา หรือตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อ
พิจารณา

ในขั้นตอนต่อไปที่ประชุมสภาจะกำหนดระยะเวลาในการที่สมาชิกวุฒิสภาจะเสนอคำ
แปรญัตติร่างพระราชบัญญัติเอาไว้ด้วย ซึ่งตามข้อบังคับฯ กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเสนอคำแปรญัตติ
ล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่วุฒิสภารับ
ร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา อย่างไรก็ตามที่ประชุมวุฒิสภาอาจมีมติกำหนดวันแปรญัตติให้มากกว่า
หรือน้อยกว่าเจ็ดวันก็ได้ แล้วแต่ที่ประชุมจะพิจารณาเห็นเป็นการสมควร

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๑ และข้อ ๑๕๒

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองของที่ประชุมวุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมการที่สภาตั้งได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ก็จะเสนอร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งรายงานต่อประธานวุฒิสภา จากนั้นประธานวุฒิสภาก็จะพิจารณาอนุญาตให้บรรจุร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วของที่ประชุมวุฒิสภา มีขั้นตอนการพิจารณาโดยลำดับดังนี้

๑. เมื่อถึงระเบียบวาระการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ประธานในที่ประชุมจะให้คณะกรรมการเข้าประจำที่ที่จัดไว้ ซึ่งโดยปกติคณะกรรมการจะนั่งบนบัลลังก์ทางด้านซ้ายมือของประธาน

๒. ประธานคณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วให้ที่ประชุมทราบ

๓. ต่อจากนั้นสภาก็จะพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา โดยเลขานุการวุฒิสภาจะอ่านชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตรา ถ้ามาตราใดมีการแก้ไขหรือมีผู้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมการสงวนความเห็นไว้ก็จะหยุด แล้วให้มีการอภิปรายในมาตรานั้น โดยให้อภิปรายได้เฉพาะแต่ถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไข หรือที่ผู้แปรญัตติได้สงวนคำแปรญัตติไว้หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้เท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

๔. หลังจากที่ได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วสภาก็จะพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยสมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่ เมื่อจบการพิจารณาในขั้นตอนนี้ ถือว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองได้เสร็จสิ้นลงแล้ว สภาก็จะพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๔๖ ข้อ ๑๔๗ และข้อ ๑๔๘

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม

การพิจารณาในวาระนี้จะไม่มีการอภิปราย โดยที่ประชุมจะต้องลงมติดังนี้

๑. กรณีการพิจารณาในวาระที่สองไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ที่ประชุมจะลงมติว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

๒. กรณีการพิจารณาในวาระที่สองมีการแก้ไขเพิ่มเติม ที่ประชุมจะลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไขเพิ่มเติม

การลงมติในวาระที่สามนี้ ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติทั่วไปให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่หากเป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญคณะแนบเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้

ออกใช้เป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต้องมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐

ข้อบังคับ ข้อ ๑๔๙

การพิจารณาพระราชกำหนด

พระราชกำหนด คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นโดยคำแนะนำและยินยอมของคณะรัฐมนตรีโดยอาศัยอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญให้ไว้ ซึ่งเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้เป็นอันใช้บังคับได้ทันที แต่ต้องนำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติภายในระยะเวลาตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

การพิจารณาพระราชกำหนดของรัฐสภานั้น จะมีความแตกต่างจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยทั่วไป กล่าวคือ การพิจารณาพระราชกำหนดนั้นจะไม่มีกรพิจารณาเป็น ๓ วาระ แต่จะพิจารณาและลงมติเพียงว่าจะ “อนุมัติ” หรือ “ไม่อนุมัติ” พระราชกำหนดเท่านั้น และรัฐสภาไม่สามารถแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ ในพระราชกำหนดได้

ในทางปฏิบัติคณะรัฐมนตรีจะเสนอพระราชกำหนดมายังสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพร้อมกัน เพื่อให้แต่ละสภาพิจารณาลงมติ

เมื่อวุฒิสภามีมติอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้คณะรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎรทราบ

ผลการพิจารณาพระราชกำหนด

๑. หากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนด ถือว่าพระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

๒. หากสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติพระราชกำหนดแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วยืนยันการอนุมัติใหม่ได้ โดยต้องมีคะแนนเสียงยืนยันมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร พระราชกำหนดนั้นจึงจะมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป แต่หากมีคะแนนเสียงยืนยันไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ก็ให้พระราชกำหนดนั้นเป็นอันตกไป

๓. หากสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติพระราชกำหนดใดแล้ว ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป

อนึ่ง การตกไปของพระราชกำหนดทั้งสองกรณีดังกล่าว ไม่เป็นการกระทบกระเทือนกิจการใด ๆ ที่ได้เป็นไปในระหว่างที่พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับ

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด รัฐธรรมนูญบัญญัติให้นายกรัฐมนตรีประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีที่รัฐสภาไม่อนุมัติพระราชกำหนดใด ให้มีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๘๔

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๕๘

การฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุม

เมื่อมีผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

๑. สมาชิกสามารถประท้วงได้ตามหลักเกณฑ์เรื่องการประท้วง

๒. ประธานของที่ประชุมมีอำนาจ ดังนี้

(๑) ตักเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่

(๒) ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุมวุฒิสภา

(๓) สั่งให้ออกไปจากที่ประชุมวุฒิสภาครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ถ้าผู้นั้นขัดขืน ประธานของที่ประชุมมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่
ประชุมวุฒิสภา หรือออกไปให้พ้นบริเวณที่ประชุมวุฒิสภา

คำสั่งของประธานวุฒิสภาดังกล่าวข้างต้น ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อบังคับฯ ข้อ ๕๗ ข้อ ๑๗๙

การงดใช้ข้อบังคับการประชุม

ผู้มีสิทธิเสนอ

๑. ประธานของที่ประชุมขอปรึกษา

๒. สมาชิกเสนอญัตติ โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน

ลักษณะการของงดใช้ข้อบังคับ

๑. งดใช้ข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมด

๒. งดใช้ข้อหนึ่งข้อใดเป็นบางส่วน

เงื่อนไขให้ดใช้ข้อบังคับ

๑. ของดใช้ข้อบังคับเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี
๒. ขอมติจากที่ประชุมวุฒิสภา และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมวุฒิสภา

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๘๑

การตีความข้อบังคับการประชุม

ผู้มีสิทธิเสนอ

เมื่อมีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับการประชุม ผู้มีสิทธิเสนอให้ตีความ ได้แก่

๑. ประธานของที่ประชุมขอปรึกษา
๒. สมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๑๐ คน

ผลของการตีความ

ถ้าที่ประชุมวุฒิสภาลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

ข้อบังคับฯ ข้อ ๑๘๒

สงวนคำแปรญัตติและสงวนความเห็น

สงวนคำแปรญัตติ หมายถึง การที่สมาชิกขอสงวนคำแปรญัตติของตน ซึ่งคณะกรรมการไม่เห็นด้วย เสนอให้สภาวินิจฉัยตัดสินอีกครั้งหนึ่ง สิทธิที่จะสงวนคำแปรญัตติของสมาชิกสภาฯ เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวาระที่สองคือชั้นกรรมาธิการนั้น สมาชิกสภาที่มีได้เป็นกรรมาธิการ มีสิทธิที่จะขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการได้

การขอแปรญัตติดังกล่าวก็คือ การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัตินั้นเอง ถ้าหากคณะกรรมการเห็นด้วยกับคำแปรญัตติก็แก้ไขไปตามนั้น ถ้าหากคณะกรรมการไม่เห็นด้วยและสามารถชี้แจงจนผู้แปรญัตติพอใจ ผู้แปรญัตตินั้นอาจจะถอนไปได้

แต่ถ้าหากผู้แปรญัตติไม่พอใจ ก็มีสิทธิที่จะสงวนคำแปรญัตติของตน เพื่อไปอภิปรายในสภา และให้สภาวินิจฉัยตัดสินอีกครั้งหนึ่ง

สงวนความเห็น หมายถึง การที่กรรมการสงวนข้อแก้ไขของตนที่ได้เพิ่มเติม
ในที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้สภาวินิจฉัยตัดสินในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั้นแปรญัตติ
หรือชั้นกรรมาธิการนั้น กรรมการมีสิทธิที่จะเสนอขอแก้ไขข้อความตอนใด หรือมาตราใด
ในร่างพระราชบัญญัติได้

ในกรณีเช่นนั้น ถ้าหากกรรมการส่วนมากเห็นด้วยก็จะแก้ไขไปตามนั้น ถ้าหาก
กรรมการส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และสามารถชี้แจงจนเป็นที่พอใจ กรรมการผู้นั้นอาจจะถอน
คำขอแก้ไขไป

แต่ถ้าชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจ กรรมการผู้นั้นมีสิทธิที่จะขอสงวนคำขอแก้ไขของตน
เพื่อให้สภาวินิจฉัยตัดสินก็ได้ การสงวนของกรรมการดังกล่าวเรียกว่า “สงวนความเห็น”

หมายเหตุ

๑. ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๔๖ กำหนดว่า “ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้วุฒิสภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณา
เรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่
ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุม
วุฒิสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น”

๒. นิยามของคำว่า “สงวนคำแปรญัตติ” และ “สงวนความเห็น” คัดลอกจาก
หนังสือภาษาการเมืองในระบอบรัฐสภา ของคุณิน บุญสุวรรณ พิมพ์ครั้งที่ ๒ ; ตุลาคม ๒๕๓๓

ภาคผนวก

ยุติทั่วไปหรือยุติธรรมดา
(ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๕)

วุฒิสภา
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอเสนอยุติ.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

..... (เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอยุติ)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้า (และคณะ) จึงขอเสนอยุติตามนัยแห่ง
ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๕ เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภา (ร่วมกันอภิปรายในยุติ
ดังกล่าว และมีมติเพื่อส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ฯลฯ)

สำหรับเหตุผลและรายละเอียดเพิ่มเติมจะได้ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอยุติ

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

ผู้รับรองยุติ เรื่อง ขอเสนอยุติ.....

(๑)
(.....)

(๒)
(.....)

(๓)
(.....)

(๔)
(.....)

(๕)
(.....)

ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภากระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ (ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๘)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอเสนอญัตติให้คณะกรรมการ.....กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง.....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

.....(เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอญัตติ).....

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้า (และคณะ) จึงขอเสนอญัตติตามนัยแห่งข้อบังคับ การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๘ เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภามีมติมอบหมายให้คณะกรรมการกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง..... โดยมีกำหนดเวลา.....วัน

สำหรับเหตุผลและรายละเอียดเพิ่มเติมจะได้ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอญัตติ

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

ผู้รับรองญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติให้คณะกรรมการ.....กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง.....

(๑)
(.....)

(๒)
(.....)

(๓)
(.....)

(๔)
(.....)

ผู้รับรองยุติ เรื่อง **ขอเสนอยุติให้คณะกรรมการ**..... **กระทำการ**
พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง.....

(๕)
(.....)

(๖)
(.....)

(๗)
(.....)

(๘)
(.....)

(๙)
(.....)

(๑๐)
(.....)

ญัตติขอให้ตั้งคณะกรรมการสามัญ (วิสามัญ) เพื่อกระทำการ
พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ
(ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๘)

วุฒิสภา
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอเสนอญัตติให้ตั้งคณะกรรมการสามัญ (วิสามัญ) เพื่อกระทำการ พิจารณาสอบสวน
หรือศึกษาเรื่อง

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

..... (เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอญัตติ)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้า (และคณะ) จึงขอเสนอญัตติตามนัยแห่งข้อบังคับ
การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๘ เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภามีมติตั้งคณะกรรมการสามัญ (วิสามัญ)
เพื่อกระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง..... โดยมีกำหนดเวลา..... วัน

สำหรับเหตุผลและรายละเอียดเพิ่มเติมจะได้ชี้แจงในที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอญัตติ

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

ผู้รับรองญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติให้ตั้งคณะกรรมการสามัญ (วิสามัญ) เพื่อกระทำการ
พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง

(๑) (๒)
(.....) (.....)

(๓) (๔)
(.....) (.....)

ผู้รับรองญาติ เรื่อง ขอเสนอญาติให้ตั้งคณะกรรมการสามัญ (วิสามัญ) เพื่อกระทำการ
พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่อง

(๕)
(.....)

(๖)
(.....)

(๗)
(.....)

(๘)
(.....)

(๙)
(.....)

(๑๐)
(.....)

แบบคำแปรญัตติ

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติ..... (ชื่อร่างพระราชบัญญัติ).....

เรียน ประธานคณะกรรมการ.....

ข้าพเจ้าขอแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติ..... (ชื่อร่างพระราชบัญญัติ).....

ดังต่อไปนี้

๑. (หมายเลขมาตราและข้อความที่เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม).....

.....
.....
.....
.....
.....

๒. (หมายเลขมาตราและข้อความที่เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม).....

.....
.....
.....
.....
.....

๓. (หมายเลขมาตราและข้อความที่เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม).....

.....
.....
.....
.....
.....

เหตุผลและรายละเอียดข้าพเจ้าจะได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร

ขอแสดงความนับถือ

ผู้แปรญัตติ

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

ผู้รับรอง

๑. ๒.
(.....) (.....)

๓. ๔.
(.....) (.....)

๕.
(.....)

แบบขออนุญาต

(ก่อนบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขออนุญาต

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอญัตติเรื่อง

ต่อประธานวุฒิสภา

เนื่องจาก

ข้าพเจ้าจึงมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตนี้ ออกจากการพิจารณาของวุฒิสภา ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาพ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๗

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบขออนุญาต

(หลังบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมและได้ส่งให้สมาชิกแล้ว)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขออนุญาต

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอญัตติเรื่อง

ต่อประธานวุฒิสภา และประธานวุฒิสภาได้สั่งบรรจุญัตติดังกล่าวเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่.....แล้วนั้น

เนื่องจาก

ข้าพเจ้าจึงมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตนี้ ออกจากการพิจารณาของวุฒิสภา โดยขอให้ที่ประชุม
วุฒิสภาให้ความยินยอมต่อไป ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาพ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๗

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบขอแก้ไขเพิ่มเติมญัตติ
(ก่อนบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่.....

เรื่อง ขอแก้ไขเพิ่มเติมญัตติ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอญัตติเรื่อง

ต่อประธานวุฒิสภา

เนื่องจาก

ข้าพเจ้าจึงมีความประสงค์ที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมญัตตินี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๗ ดังนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบขออนุญาตชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ
(ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขออนุญาตชื่อจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เป็นผู้ร่วมเสนอญัตติเรื่อง

.....ต่อประธานวุฒิสภา

เนื่องจาก

ข้าพเจ้าจึงมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตชื่อจากการเป็นผู้ร่วมเสนอญัตตินี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุม
วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๙

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบขออนุญาตจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ
(บรรจुरะเบียบวาระการประชุมแล้ว)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขออนุญาตจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เป็นผู้ร่วมเสนอญัตติเรื่อง

ต่อประธานวุฒิสภา และประธานวุฒิสภาได้สั่งบรรจุญัตติดังกล่าวเข้าระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่.....แล้วนั้น

เนื่องจาก.....

ข้าพเจ้าจึงมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตจากการเป็นผู้ร่วมเสนอญัตตินี้ โดยขอให้ที่ประชุมวุฒิสภา
ให้ความยินยอมต่อไป ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๙

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบขอลอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญาติ
(ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอลอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญาติ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เป็นผู้รับรองญาติเรื่อง

เนื่องจาก.....

ข้าพเจ้าจึงมีความประสงค์ที่จะขอลอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญาตินี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุม
วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๙

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบขอลอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญาติ
(บรรจุนับเบียบวาระการประชุมแล้ว)

วุฒิสภา
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอลอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญาติ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เป็นผู้รับรองญาติเรื่อง

.....
และประธานวุฒิสภาได้ส่งบรรจุนับเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่.....
.....แล้วนั้น

เนื่องจาก.....

ข้าพเจ้าจึงมีความประสงค์ที่จะขอลอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองญาตินี้ โดยขอให้ที่ประชุมวุฒิสภาให้
ความยินยอมต่อไป ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๙

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบมอบหมายให้ชี้แจงผู้ตัดแทน

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอมอบหมายให้ชี้แจงผู้ตัดแทน

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอผู้ตัดเรื่อง

ต่อประธานวุฒิสภา

เนื่องจาก.....

ข้าพเจ้าจึงขอมอบหมายให้.....เป็นผู้ชี้แจงผู้ตัดดังกล่าวต่อที่ประชุม
แทนตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๐

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบมอบหมายให้ชี้แจงคำแปรญัตติแทน

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่

เรื่อง ขอมอบหมายให้ชี้แจงคำแปรญัตติแทน

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติในร่างพระราชบัญญัติ.....

ต่อประธานคณะกรรมการ.....

ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้สงวนคำแปรญัตติไว้ แต่เนื่องจาก.....

จึงไม่สามารถชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภาได้ ข้าพเจ้าจึงขอมอบหมายให้.....
เป็นผู้ชี้แจงคำแปรญัตติดังกล่าวต่อที่ประชุมแทน ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑
ข้อ ๕๐

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบการตั้งกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุม
(กระทู้ถามด่วน)

วุฒิสภา

วันที่

เรื่อง

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามด่วน ถาม(นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง....)
ดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....

จึงขอเรียนถามว่า

๑.

๒.

๓.

ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบการขออนุญาตถามค่านที่ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

วุฒิสภา

วันที่

เรื่อง ขออนุญาตถาม

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้ตั้งกระทู้ถามค่าน เรื่อง.....
.....นี้

เนื่องจาก.....(เหตุผล).....
.....

ดังนั้น จึงได้ขออนุญาตถามดังกล่าว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบการขอลอนกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

วุฒิสภา

วันที่

เรื่อง ขอลอนกระทู้ถาม

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้ตั้งกระทู้ถาม เรื่อง.....
.....นี้

เนื่องจาก.....(เหตุผล).....
.....

ดังนั้น จึงได้ขอลอนกระทู้ถามดังกล่าว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

แบบการขอลอนกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

วุฒิสภา

วันที่

เรื่อง ขอลอนกระทู้ถาม

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ข้าพเจ้าได้ตั้งกระทู้ถาม เรื่อง.....
.....นี้

เนื่องจาก.....(เหตุผล).....
.....

ดังนั้น จึงได้ขอลอนกระทู้ถามดังกล่าว

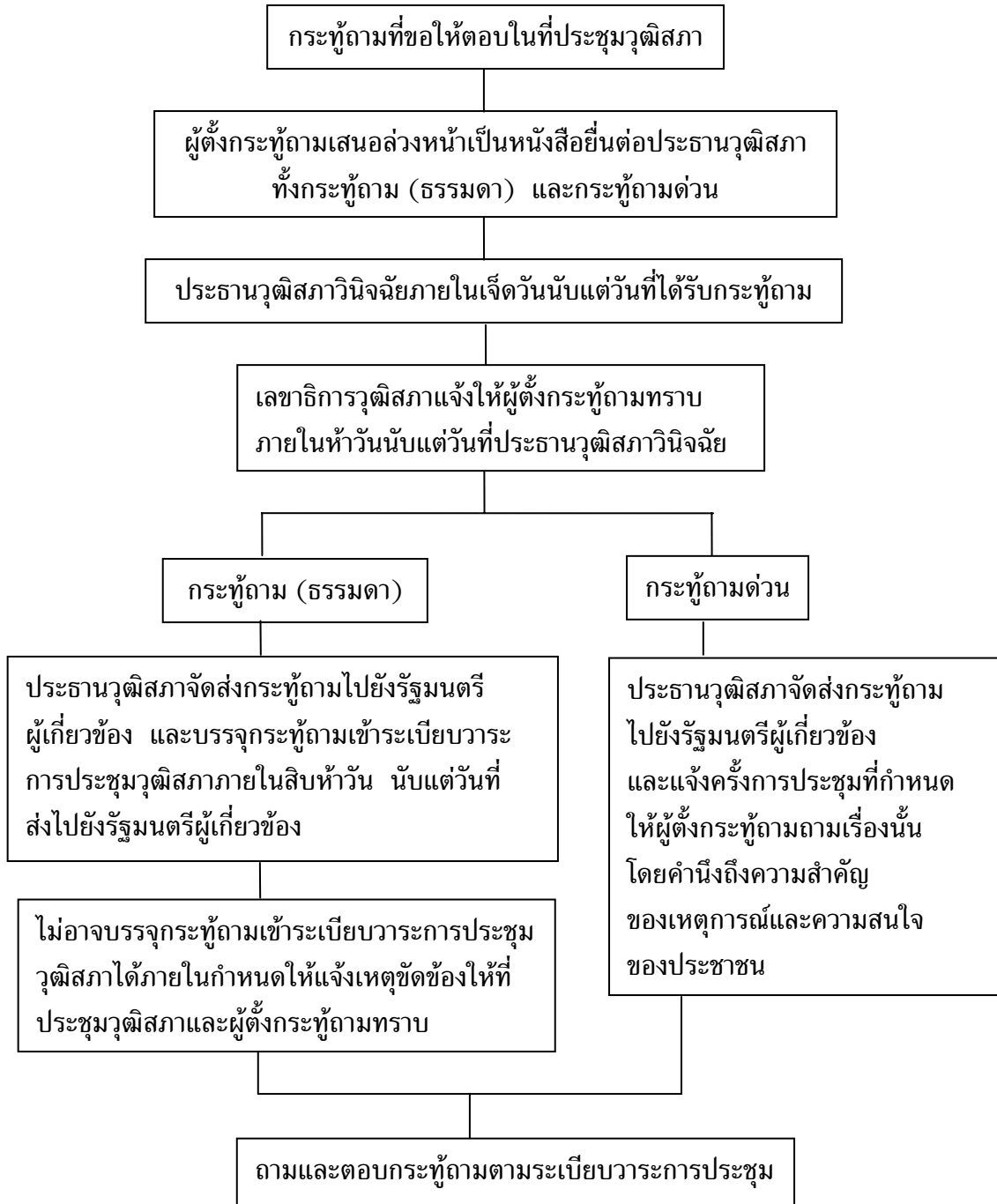
จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

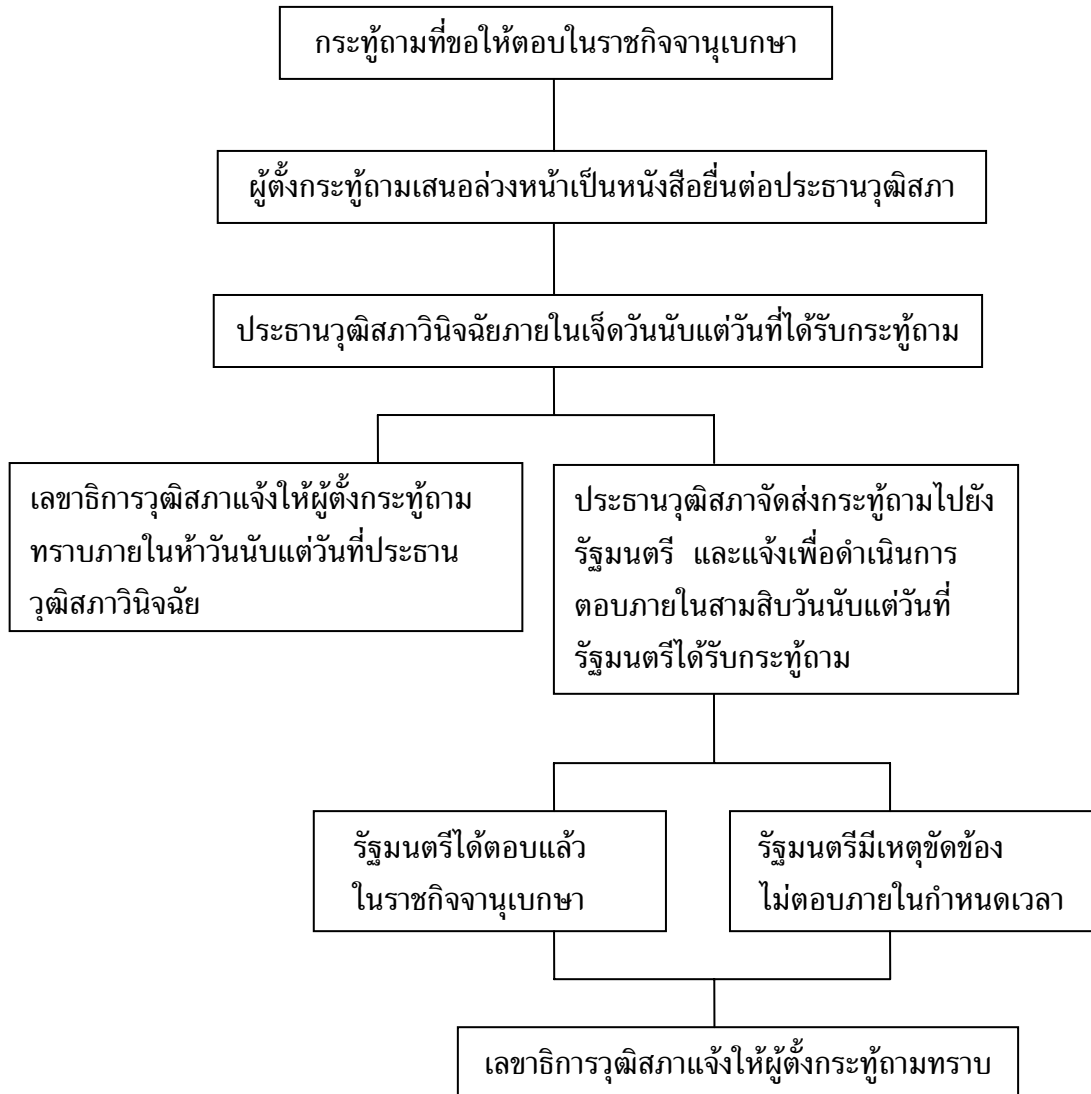
(.....)

สมาชิกวุฒิสภา

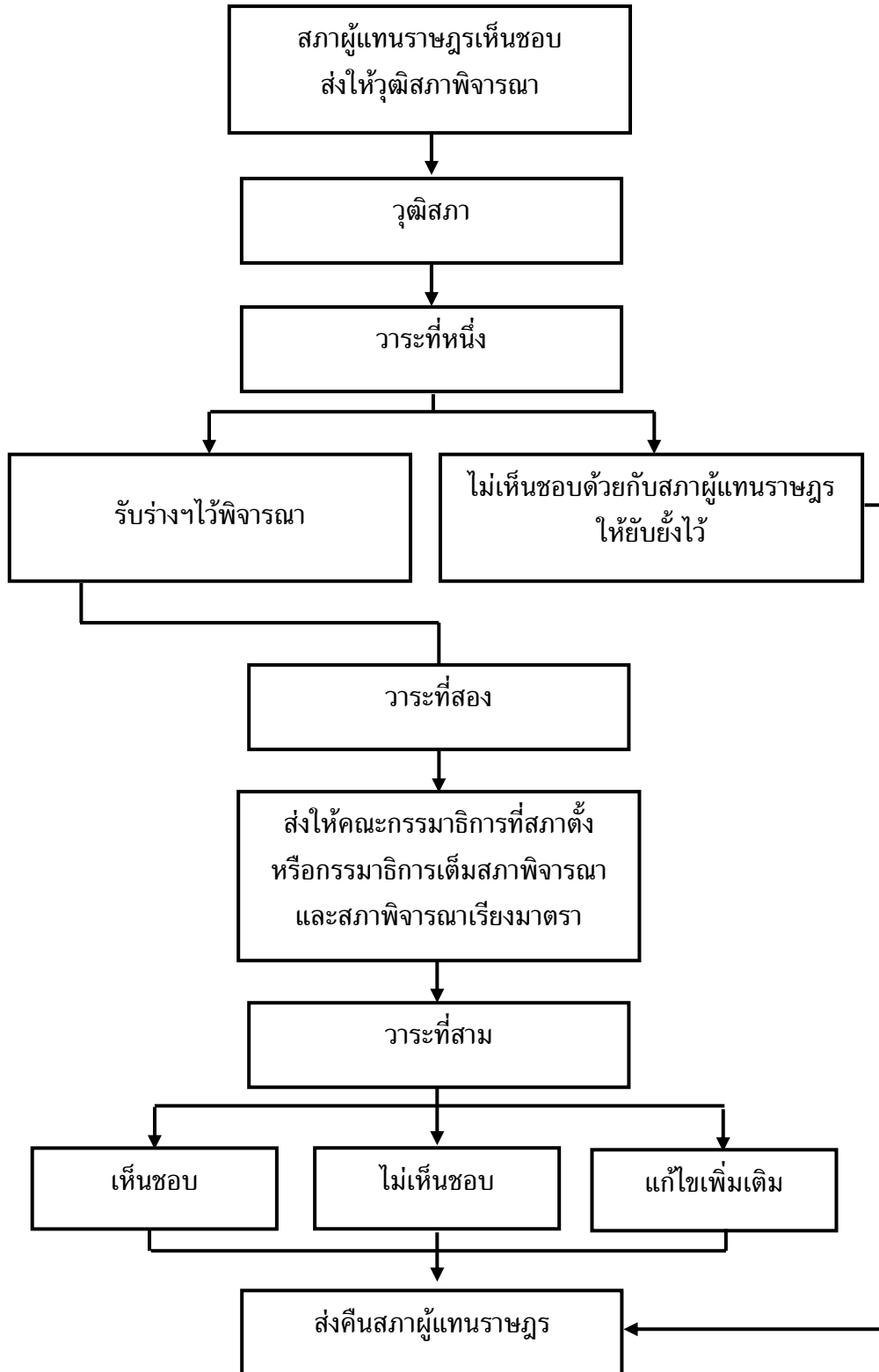
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการตั้งกระทู้ถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

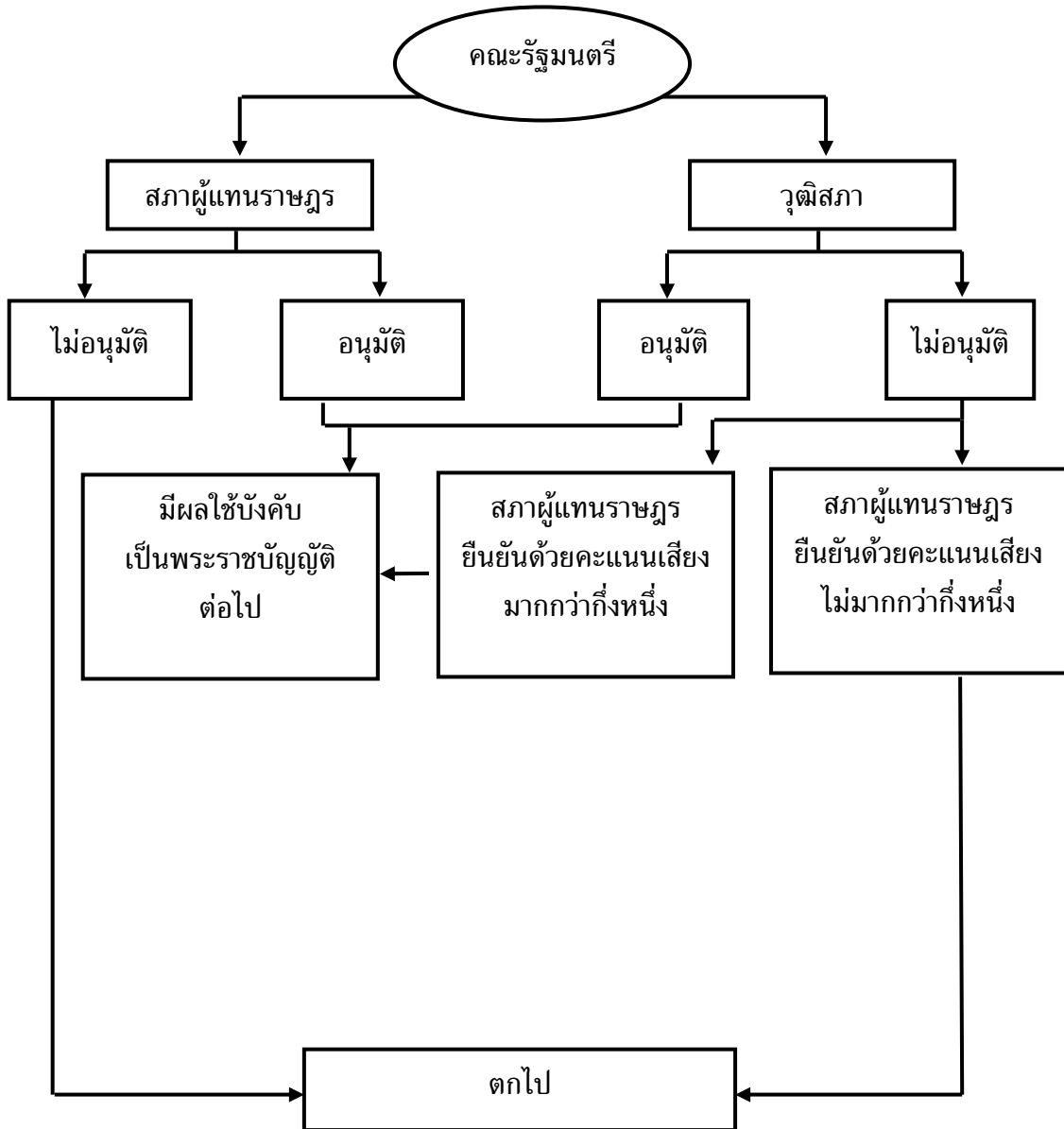
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

แผนภูมิแสดงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
หรือร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภา

แผนภูมิแสดงการพิจารณาพระราชกำหนด

สำนักการประชุม

สถานที่ติดต่อ

อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น (ใต้ดิน) โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๔๘-๔๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๔๙

อาคารสุขประพฤติ (ชั้น ๒๐) โทร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๔๐-๔๒

ถนนประชาชื่น โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๔๑

ภารกิจการให้บริการ

- ๑) ดำเนินการให้บริการเกี่ยวกับญัตติ ได้แก่ การร่างญัตติ และการร่างคำแปรญัตติ
- ๒) ดำเนินการให้บริการเกี่ยวกับกระทู้ถาม ได้แก่ การร่างกระทู้ถาม
- ๓) ดำเนินการให้บริการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ได้แก่ การติดตามการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและพระราชกำหนด
- ๔) ดำเนินการจัดทำหนังสือนัดประชุมและระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา เพื่อจัดส่งให้สมาชิกวุฒิสภาพิจารณาเป็นการล่วงหน้า
- ๕) ยืนยันมติของที่ประชุมวุฒิสภาไปยังส่วนราชการ หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

หมายเลขโทรศัพท์
สำนักการประชุม

รายชื่อ	โทรศัพท์	โทรสาร
ผู้อำนวยการสำนักการประชุม (นางสาวศิริพงษ์ อาศนะเสน)	0 2831 9440 0 2831 9442	0 2831 9441
กลุ่มงานบริหารทั่วไป ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป (นางสาวถนอมจิตร เอี่ยมไพโรจน์) เจ้าหน้าที่	0 2831 9443 0 2831 9446	0 2831 9445
กลุ่มงานยุติ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุติ (นายสรารุช สุธราพันธ์) เจ้าหน้าที่	0 2831 9447 0 2831 9448	0 2831 9448
กลุ่มงานกระตุ้ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกระตุ้ (นายอัมฤทธิ์ เกตุแก้ว) เจ้าหน้าที่	0 2831 9449 0 2831 9450	0 2831 9450
กลุ่มงานพระราชบัญญัติ ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติ (นายรพีพงศ์ ภูชฎาภิรมย์) เจ้าหน้าที่	0 2831 9451 0 2831 9452	0 2831 9452
กลุ่มงานระเบียบวาระฯ ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระฯ (นายวิบูลย์ เอี่ยมกระสินธุ์) เจ้าหน้าที่	0 2831 9453 0 2831 9454	0 2831 9454